

Pojmovi na ploči

Valentina Milohanić, prof.
Osnovna škola Tar-Vabriga

Povijesni su pojmovi dio nastave povijesti, a bez usvajanja povijesnih pojmova nema razumijevanja povijesnog sadržaja, odnosno događaja i procesa u prošlosti. (1) Neke od osnovnih aktivnosti uključivanja povijesnih pojmova u nastavi su:

- objašnjavanje novih pojmova na satu
- redovito provjeravanje jesu li učenici shvatili nove pojmove
- upućivanje učenika kako da se sami koriste udžbenikom i rječnicima u objašnjavanju povijesnih pojmova
- poticanje učenika da sami pitaju za objašnjenje novih pojmova.

Važno je da učitelj stalno poučava, tumači, provjerava i uvježbava povijesne pojmove. (2)

Slijede oblici primjene pojmova na klasičnoj ploči ili digitalnoj ploči, odnosno projekcijskom platnu, u nastavi povijesti.

a) pojmovi na ploči kao motivacija u uvodnom dijelu sata - asocijacije

Učiteljica na početku sata napiše nekoliko pojmova na ploču ili ih prikaže na prezentaciji, a učenici moraju pogoditi asocijaciju.

DOBRE METODE POUČAVANJA

Ovaj članak je šesti nastavak serijala u kojem preporučujemo metode nastave. U prethodnim brojevima smo pisali o:

- Dobre metode poučavanja povijesti #1
- Dobre metode poučavanja povijesti #2
- Kamišibaj
- Učenici u ulozi ratnih izvijestitelja
- Kartonski primjer povijesne ličnosti

b) pojmovi na ploči kao aktivnost u obradi gradiva

Učiteljica na početku sata postavlja na ploči papire A4 formata s pojmovima ili pojmove prikaže na slajdu prezentacije, a zatim zatraži od učenika da pokušaju objasniti pojmove koji se nalaze na ploči. Učenici zatim moraju uz pomoć udžbenika pronaći što znače napisani pojmovi na ploči te izdvojiti definicije na ploču.

Učenici najprije svojim riječima pokušavaju definirati pojmove na ploči, a zatim pomoću udžbenika pišu definicije na ploču i u bilježnicu. Sljedeći je zadatak razvrstati pojmove u uzročno-posljedičnom nizu. Odnosno, koji od pojmova na ploči je prvi, a koji zadnji. Učenici trebaju odgovoriti na pitanje je li najprije započela urbanizacija ili izgradnja radničkih naselja ili industrijalizacija?

c) pojmovi na ploči kao aktivnost na satu ponavljanja

Učiteljica na satu ponavljanja postavi na ploču papire s pojmovima (post it papiriće, A4 formata itd.), a zatim objasni učenicima zadatak: učenici trebaju doći ispred ploče i uzeti papir s određenim pojmom i objasniti ga. Učenici dolaze ispred ploče i objašnjavaju pojmove dok ploča ne ostane bez pojmova, odnosno prazna.

d) pojmovi na ploči kao aktivnost razvrstavanje pojmova/događaja kronološki

Učiteljica na ploči postavlja papire A4 formata s pojmovima koji se tiču podjele prapovijesti na manja razdoblja, a učenici trebaju pojmove kronološki poredati. Učenici dolaze pred ploču jedan po jedan i svatko postavlja u slijed jedan pojam, a može i izmijeniti redoslijed dosadašnjih pojmova. Na taj način učenici pomoću pojmova izrađuju lentu vremena o prapovijesti.

Prijedlog za citiranje (APA stil):

Milohanić, V. (2025). Pojmovi na ploči . *Poučavanje povijesti*, IV(1), 44–45.

Bilješke

1. Kurikulum nastavnog predmeta Povijest za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj. NN 27/2019-557. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_03_27_557.html
2. Potreba, F. (1985.) Usvajanje povijesnih termina, pojmova i kategorija kao preduvjet stjecanja povijesnih spoznaja. *Nastava povijesti*, Vol. 1., 43 - 45.

